

ROK PIĘDZIESIĄTY PIERWSZY

ZESZYT CZWARTY

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu im. A. Mickiewicza
i Akademii Ekonomicznej
w Poznaniu

KWARTAŁ CZWARTY — 1989

WARSZAWA—POZNAN 1990

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Andrzej Kwilecki (zastępca red. naczelnego), Anna Michalska (sekretarz redakcji), Zbigniew Radwański (redaktor naczelny), Stanisław Wierzchosławski

Członkowie

Wiesław Daszkiewicz, Bohdan Gruchman, Bogusław Guzik, Adam Łopatka, Władysław Markiewicz, Eugeniusz Najlepszy, Włodzimierz Piotrowski, Teresa Rabska, Stanisław Sołtysiński, Halina Szulce, Jacek Trojanek, Zbigniew Tyszka, Janusz Wierzbicki, Wacław Wilczyński, Marek Ziółkowski

Tłumaczenie na język angielski: Andrzej Szlęzak

Adres Redakcji

ul. św. Marcin 90, 60-809 Poznań, Coll. Iuridicum UAM pokój 6,
tel. 69-92-51, w. 290

Pozycja finansowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej

Printed in Poland

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Oddział w Poznaniu

Nakład 973+97 egz. Ark. wyd. 35. Ark druk. 27,125. Papier druk. sat. kl. V, 70X100 cm. Oddano do składania 21 VIII 1989 r. Podpisano do druku w marcu 1990 r. Druk ukończono w kwietniu 1990 r. Zam. nr 136/79.

K-8/467. Cena zł 350,—

Drukarnia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Feliks Siemieński (UAM Poznań)	
<i>Kwietniowa nowela konstytucyjna 1989 roku.</i>	1
Tadeusz Smoliński (UAM Poznań)	
<i>Ordynacje wyborcze do Sejmu X kadencji i Senatu PRL</i>	23
Andrzej Komar (UAM Poznań)	
<i>O nowy kształt finansów publicznych w Polsce. Zarys koncepcji</i>	39
Wojciech Łączkowski (UAM Poznań)	
<i>Zmiany systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych</i>	53
Andrzej Gomułowicz (UAM Poznań)	
<i>Zagadnienie reformy polskiego systemu podatkowego.</i>	67
Jerzy Małeckci (UAM Poznań)	
<i>Z problematyki opłaty skarbowej</i>	79
Jolanta Jakubowska - Hara (Instytut Państwa i Prawa Polskiej Akademii Nauk, Warszawa)	
<i>Podstawowe dyrektywy wymiaru kary (w świetle dyskusji wokół art. 50 k.k.).</i>	79
Edward Łukawer (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Kilka uwag o węzłowych problemach strategii strukturalnej gospodarki Polski</i>	107
Kamila Wilczyńska (Akademia Rolnicza, Poznań)	
<i>Mechanizm gospodarki rzeczowej a funkcjonowanie gospodarki pieniężnej.</i>	125
Zbigniew Romanow (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Koszty społeczne działalności gospodarczej w teorii ekonomii</i>	139
Andrzej Czyżewski (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Systemowe uwarunkowania przełomu jakościowego w polityce rolnej</i>	155
Zbigniew Gołaś (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
Feliks Wysocki (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Intensywność organizacji produkcji a produktywność ziemi i pracy w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych w Polsce.</i>	171
Andrzej Piotr Wiatrak (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Uwarunkowania zmian efektywności gospodarowania w rolnictwie rodzinnym w Polsce.</i>	187
Bogumiła Wojciechowska - Ratajczak (Akademia Rolnicza, Poznań)	
<i>Zarządzanie sferą usług produkcyjnych dla rolnictwa indywidualnego w nowych warunkach ekonomicznych.</i>	205
Maria Chromińska (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Wielkość i struktura rodzin rolników indywidualnych.</i>	221
Walentyna Ignatczyk (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Wzorzec postaw matżeńskich młodzieży stanu wolnego.</i>	247
Bronisław K. Bednarek (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Wyposażenie rodzinnych gospodarstw domowych w dobra trwałego użytku.</i>	269
Hans Peter Blossfeld (Instytut Maxa Pianka, Berlin Zach.)	
Jan Szambelańczyk (Akademia Ekonomiczna, Poznań)	
<i>Modele przekształceń struktur edukacyjno-zawodowych (próba weryfikacji empirycznej).</i>	291

*

Paweł Rydzewski (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin)	
<i>Teoria kontroli społecznej jako jedna z teorii dewiacji.</i>	313
Marian Malinowski (Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Rzeszów)	
<i>Socjologia miasta w Polsce.</i>	327
Bożena Zięba (UAM Poznań)	
<i>Zakres funkcji socjalizacyjno-wychowawczej rodziny.</i>	343
Piotr Bohdziewicz (Centrum Doskonalenia Kadr Kierowniczych	
Przemysłu, Łódź)	
<i>Rola organizacyjno-zawodowa mistrza: niektóre warunki i możliwości efektywnego jej pełnienia.</i>	357

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

Grzegorz Domański, <i>Umowa ramowa (na tle prawa niektórych państw EWG i Polski)</i> (rec. Adam Olejniczak).	373
Andrzej Gomułowicz, <i>Przerzucalność podatku obrotowego w PRL</i> (rec. Jerzy Harasimowicz).	376
<i>Ochrona środowiska naturalnego. Społeczne problemy</i> , pod red. Zbigniewa Błoka (rec. Edward Brzęczek).	378
Ryszard Sarkowicz, <i>Wyrażanie przyczynowości w tekście prawnym (na przykładzie kodeksu karnego z 1969 r.)</i> (rec. Maciej Zieliński).	380
Bernhard Graefrath, <i>Menschenrechte und internationale Kooperation. 10 Jahre Praxis des Internationalen Menschenrechtskomitees</i> (rec. Anna Michalska).	383
Estonia — <i>Niet projektu zakona ob izmijenjach i dopełnienjach Konstytucji SSSR</i> (rec. Roman Sowiński).	387
Jewgienij Jemieljanowicz Centrów, <i>Kriminalistyczskoje uczenije o potierpieszem</i> (rec. Bożena Grońska).	389
Jean Gatti-Montain, <i>Le système d'enseignement du droit en France</i> (rec. Roman Sowiński).	392
<i>Wozproizwodstwo naselenija i demograficzeskaja politika w SSSR</i> , pod red. Leonida Leonidowicza Rybakowskiego (rec. Elżbieta Gołata).	395
Walerij Walentynowicz Kotiłko, <i>Proizwodstwiennaja infrastruktura</i> (rec. Marek Ratajczak).	399
Feliks Gross, <i>Ideologies Goals and Values</i> (rec. Józef Orczyk).	401
Roger Trigg, <i>Understanding Social Science. A Philosophical Introduction to the Social Sciences</i> (rec. Rafał Wierzychostawski).	403

III. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

Profesor Fryderyk-Karl Beier doktorem honoris causa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu (Stanisław Sołtysiński).	407
Początki Wydziału Prawa na Uniwersytecie Poznańskim (1919-1920) (Witold Maisel).	411
Sesja Naukowa ku czci Profesora Czesława Znamierowskiego w 100 rocznicę Jego urodzin, Poznań, 25 II 1989 r. (Jarosław Mikołajewicz).	415
„Rozwój gospodarki lokalnej w teorii i praktyce”, Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Poznań, 22-23 IX 1988 r. (Jerzy Tarajkowski).	417
„Cybernetyka rozwoju gospodarczego”, Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Poznań, 13-14 X 1988 r. (Dorota Hadasik).	421

CONTENTS

I. ARTICLES

Feliks Siemieński (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Amendment of aprii 1989 to the constitution.</i>	1
Tadeusz Smoliński (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Electoral regulations on elections of the diet of the Xth term and the senate</i>	23
Andrzej Komar (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>For a new shape of public finances in Poland.</i>	39
Wojciech Łączkowski (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Changes in financial system of state enterprises.</i>	53
Andrzej Gomułowicz (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Problems of the Polish tax system reform.</i>	67
Jerzy Małecki (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Remarks on stamp duty.</i>	79
Jolanta Jakubowska-Hara (Institute of State and Law Polish Academy of Sciences, Warszawa) <i>Basic directives of measurement of penalty (in the light of discussion on art. 50 of the penal code).</i>	89
*	
Edward Łukawer (Academy of Economics, Kraków) <i>Some remarks on crucial problems of structural strategy of Polish economy.</i>	107
Kamila Wilczyńska (Agricultural Academy, Poznań) <i>The mechanism of material economy and the functioning of monetary economy.</i>	125
Zbigniew Romanow (Academy of Economics, Poznań) <i>Social costs of economic activity in economic theory.</i>	139
Andrzej Czyżewski (Academy of Economics, Poznań) <i>The system conditions of a qualitative change in agricultural policy</i>	155
Zbigniew Gołaś (Academy of Economics, Poznań) Feliks Wysocki (Academy of Economics, Poznań) <i>Intensity of organization and efficiency of economic activity in agricultural production cooperatives in Poland.</i>	171
Andrzej Piotr Wiatrak (Academy of Economics, Poznań) <i>Conditions of changes in productivity of family farms in Poland</i>	187
Bogumiła Wojciechowska-Ratajczak (Agricultural Academy, Poznań) <i>Managing the sphere of production services for private sector agriculture in new economic conditions.</i>	205
Maria Chromińska (Academy of Economics, Poznań) <i>Size and structure of private-sector farmers' families.</i>	221

Walentyna Ignatczyk (Academy of Economics, Poznań)	
<i>Pattern of marital attitudes of unmarried youths.</i>	247
Bronisław K. Bednarek (Academy of Economics, Poznań)	
<i>Durable goods in family household.</i>	269
Hans Peter Blossfeld (Max Plank Institute, West Berlin)	
Jan Szambelańczyk (Academy of Economics, Poznań)	
<i>Models of transformations of educational and professional structures (an attempt of empirical verification).</i>	291
*	
Paweł Rydzewski (Catholics University of Lublin)	
<i>Social control theory as one of the theories of deviation</i>	313
Marian Malikowski (Pedagogical College, Rzeszów)	
<i>The sociology of town in Poland.</i>	327
Bożena Zięba (Adam Mickiewicz University, Poznań)	
<i>The scope of socialization-educational function of a family</i>	343
Piotr Bohdziewicz (The Center of Improvement Directive Crews of the Ministry of Industry, Rzeszów)	
<i>The organizational and professional role of foreman: Some conditions and possibilities of its fulfillment.</i>	357
II. REVIEW OF LITERATURE	373
III. REPORTS AND INFORMATIONS.	407

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Фэликс Семеньски (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Конституционная новелла от апреля 1989 года.</i>	1
Тадзуш СМОЛИЙБСКИ (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Положения о выборах в Сейм X созыва и Сенат ПНР</i>	23
Анджэй Комар (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>За новую форму государственных финансов в Польше. Обзор концепции</i>	39
Войцех Лончковски (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Изменения в Финансовой системе государственных предприятий</i>	53
Анджэй Гомулович (Университет им. А. Мицкевича, Познань), <i>Проблемы реформы польской налоговой системы</i>	67
Ежи Малецки (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Из проблематики государственной пошлины</i>	79
Ёлянта Якубовска-Хара (Институт государства и права Польской Академии наук, Варшава) <i>Основные директивы назначения наказания</i>	89
Эдвард Лукавэр (Экономическая академия, Краков) <i>Стратегия структурных изменений в хозяйстве Польши</i>	107
Камиля Вильчынська (Сельскохозяйственная академия, Познань) <i>Механизм хозяйствования в вещественном отношении и функционирование денежного хозяйствования.</i>	125
Збигнев Романов (Экономическая академия, Познань) <i>Общественные затраты на хозяйственную деятельность в теории экономики.</i>	139
Анджэй Чыжевски (Экономическая академия, Познань) <i>Системная обусловленность качественного перелома в сельскохозяйственной политике.</i>	155
Збигнев Голась (Экономическая академия, Познань)	
Фэликс Высоцки (Экономическая академия, Познань) <i>Организация производства и производительность земли, а также эффективности труда в сельскохозяйственных производственных кооперативах.</i>	171
Анджэй Пётр Вятрак (Экономическая академия, Краков) <i>Обусловленность перемен в эффективности хозяйствования в семейном сельском хозяйстве.</i>	187
Богумила Войцеховска-Ратайчак (Сельскохозяйственная академия, Познань) <i>Управление производственными услугами для индивидуального сельского хозяйства в новых экономических условиях.</i>	205

Мария Хроминьска (Экономическая академия, Познань) <i>Размеры и структура семей крестьян-единоличников</i>	221
Валентина Игнатчык (Экономическая академия, Познань) <i>Образец подхода молодёжи холостого положения к браку</i>	247
Бронислав К. Беднарэк (Экономическая академия, Познань) <i>Оснащение домашнего хозяйства семьи товарами длительного пользования.</i>	269
Ганс Петер Блессфельд (Институт Макса Планка Западный Берлин) Ян Шамбляньчык (Экономическая академия, Познань) <i>Модели преобразований учебно-профессиональных структур. Попытка эмпирической проверки.</i>	291
*	
Павел Рыдзевсий (Католический Люблинский университет, Люблин) <i>Теория общественного контроля как одна из теорий девиации</i>	313
Мариан Маликовски (Высшая педагогическая школа, Жешув) <i>Социология города в Польше.</i>	327
Божена Земба (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Сфера социально-воспитательной функции семьи.</i>	343
Пётр Бохдзевич (Центр совершенствования руководящих кадров для промышленности, Лодзь) <i>Условия эффективного исполнения организационно-профессиональной роли мастера.</i>	357
И. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	373
III. ОТЧЁТЫ И СООБЩЕНИЯ	407